

AIDAI

„Aidai“ yra dviejų laidų lietuvių kultūrinis ir informacinis leidinys. „Aidų“ žurnalas išeina kas dvi savaitės; „Aidų Dienos Informacija“ — kiekviena diena, išskyrus šventadienius, prieš piet.
„Aidus“ leidžia — Spaudos Darbuotojų Kolektyvas. Vyr. Redaktorius — Dr. V. Bieliauskas. Dienos informacijos redaktoriai: Jonas Pauperas ir Balys Vyliuadas. Adresas: München 27, Lamontstr. 21.

D I E N O S . . . I N F O R M A C I J A
Münchenas Antradienis, 1946. IV. 9 d. /III metai/ Nr. 82/119/

TAUTŲ SAJUNGA BAIGIA SAVO DIENAS

Ženeva /AP/. Kai tautų Sąjungos rūmai Ženevoje šluojami ir valomi paskutiniam posėdžiui, kuris įvyks balandžio 8 d., pranešimai iš Amerikos pabrėžia mintį, kad daugelis tiki, jog tie apleisti rūmai vėl pasidarys centru naujos stipresnės organizacijos taikai palaikyti.

STO delegatų tarpe, Naujorke, yra nuomonių, kad STO būstinė būtų perkelta į Europą. Stebėtojų nuomone, Rusija, kuri visa laiką nebuvo patenkinta Tautų Sąjungos būstine senoje vietoje, dabar sutiksianti tuo pakeitimu. Tačiau nežiūrint, koks sprendimas būtų, Tautų Sąjunga dvi savaites turės darbo išspręsti savo problemoms.

Tik vienas vyras, kuris padėjo sukurti Tautų Sąjungą, dalyvaus paskutiniame susirinkime. Tai Vikontas Cecilis, 83 m. amžiaus. Kiti vyrai, kuriuos matė šie rūmai, kada jie buvo pasaulio dėmesio centru ir kurie dabar dalyvaus paskutinėje sesijoje, yra: Britanijos atstovas Noel Baker, Čekoslovakijos atstovas Jan Masaryk, Olandijos atstovas Van Kleferis ir Belgijos Paul Spaak. Visi jie plačiau žinomi dabar negu pirmomis Tautų Sąjungos dienomis.

Nebedalyvaujančių žymesnių figūrų paminėtini: Eduardas Herriot, Leon Blumas ir Maxim Litvinov.

Paskutinę sesiją atidarys Norvegijos atstovas Carl J. Hambro, kuris pirmininkavo tai sesijai, kuri staiga išsiskirstė 1939 m. gruodžio mėnesį, kai Europoje pradėjo plėtotis karas. Neatrodė galimu, kad Hambro, kalbėdamas sesijos atidaryme, paminėtų paskutinį Tautų Sąjungos darbą — Rusijos išmetimą iš S-gos už Suomijos užpuolimą.

Tautų Sąjungos likvidacija nepraėjus be komplikacijų. Daug sunkumų kils dėl aktyvių valstybių, kurios įjungtos į Rusiją arba kurios dabar yra prieš valstybės.

400 sutarčių, sudarytų Tautų Sąjungos rėmuose, ir daugybė tarptautinių instrukcijų, kaip narkotikų prekybos kontrolė, prekybos ir ekonominių statistinių duomenų rinkimas drauge su milžiniška Rokfelerio biblioteka ir kitais turtais bus perduota STOrganizacijai.

Didžiausio nesutarimo laukiamą Tautų Sąjungos mandatus paveldant STOrganizacijai, kuriais daugiausia suinteresuota Pietų Afrikos delegacija. Klausimo esmę sudaro, ar tokios teritorijos, kaip Pietvakarių Afrika tiesiog pereis STO kontrolėn ar bus dėl jos sudarytas naujas susitarimas tarp STO mandatinių valstybių. Šie klausimai, kaip manoma, privers sesiją ilgiau tęsti.

Paskutinės Tautų Sąjungos valandas drumsčia atkaklios Latvijos atstovo pastangos iškovoti teisę dalyvauti paskutinėje sesijoje.

Delegatai yra susirūpinę, kad jo užsispyrimas neprivertstų Sąjungos svarstyti Pabaltijo valstybių įjungimo į Sovietų Sąjungą klausimo likvidacinėje sesijoje.

Julius Feldmanis, paskutinis Latvijos atstovas Tautų Sąjungai, kreipėsi mažiausia į keturis kitų valstybių delegacijų narius, prašydamas paremti jo reikalą.

TANKAI PATRULIAVO MÜNCHENE

Münchenas /UP/. Lengvieji tankai, lengvi sunkvežimiai ir lengvos karo policijos mašinos patruliuo Muncheno gatvėse balandžio 4 d., nes karo policija uždraudė tai dienai numatytą žydų demonstraciją. Demonstraciją norėjo surengti centrinis išlaisvintų žydų komitetas dėl Samuelio Dancigerio užmušimo Stutgarte įvykusios kratos metu. Protesto maršas turėjo įvykti Maksimiliano gatvėje Rotušės link. Tuo norėta reikalauti iš vyriausybės daugiau susidomėjimo žydų problema. Karinė vyriausy-

bė šios demonstracijos daryti ne-
leido ir pareikalavo centrinį ko-
mitetą ją atšaukti.

Vienas Centrinio žydų komite-
to pirmininko Grinbergo kalbėto-
jas pareiškė, kad saugumo polici-
jos atstovai pagrosė uždaryti vi-
sas išvytotojintų žydų stovyklas
ir sulaikyti tose stovyklose lei-
džiamus žydų laikraščius bei areš-
tuoti patį Grinbergą, jeigu mitin-
gas nebus atšauktas. Kalbėtojas
pažymėjo, kad demonstracija buvo
planuojama protestuoti prieš žy-
dų traktavimą Vokietijoje ir
prieš amerikiečių nesidomėjimą žy-
dų reikalais. Jis pasakė: „Jeigu
amerikiečiai kito su mumis elg-
tusi, tai ir vokiečiai geriau mus
traktuotų. Kol Amerika elgsis su
Vokietijoje esančiais žyda is lyg
su pusiau šunimis, tol vokiečiai į
juos žiūrės kaip į pilnus šunis“.

TRUMPŲS ŽINIOS

- Maskva. Maskvos radijo žinio-
mis rusai reikalauja Irano klau-
simą išbraukti iš darbų tvarkos, nes
tas klausimas galutinai esą iš-
spreęstas. Esą neprasminga jį lai-
kyti darbų tvarkoje ir dar kartą
sverstyti, kai jis rusų-Irano su-
tartini esąs baigtas.

- Teheranas. Irano ministras
pirmininkas Stalinui pasiuntė at-
tinkamą telegramą ryšium su sutar-
ties pasirašymu. Pagal pasirašytą
sutartį Sovietai per pirmuosius
25 metus gaus 51 % naftos akcijų,
o per likusius 25 metus - 50 %.
Irano vyriausybės atstovas pareiškė,
kad Azerbeidžano ir Kurdistano
klausimai bus sutvarkyti ramiai
ir taikingai, jeigu sovietai nepa-
likis ginklų ir agentų.

- Varšuva. Lenkai perima Stet-
tino uostą ir ruošiasi jo eksplo-
atacijai.

- Paryžius. Prancūzijos užsienio
reikalų ministras Bidault dar
kartą apibrėžė Prancūzijos pusis-
tatymą Reino ir Ruhro sričių klau-
simu. Jis sako, kad toki milžiniš-
ki Ruhro anglies ištekliai negali
būti palikti karo kurstytojų ran-
kose, bet pavesti visos žmonijos
reikalams. Prancūzija nemano
Reino krasto aneksuoti ir didelę
dalį vietinių gyventojų deportuo-
ti, kaip tai daroma Vokietijos ry-
tų kraštuose. Prancūzija nori, kad

Reino ir Ruhro sritys būtų išskir-
tos iš Vokietijos centrinės admi-
nistracijos ir laikomos sąjunginin-
kų kontrolėje. Saaro anglių kasyk-
los turėtų pereiti į Prancūzijos
nuosavybę ir tam krašte įvesta pran-
cūzų valiuta ir pasienio sargybos.

- Vašingtonas. JAV prancūzų oku-
pacipei zonai pristatys reikalingą
kiekį kviečių. Šių metų derlius
Amerikoje bus labai geras.

- Maskva. Tassas praneša, kad iš
Italijos sovietai reikalauja tik
100 mil. dolerių reparacijų, o 200
mil. dolerių esą reikalauja Jugos-
lavija, Graikija ir Albanija.

- Tokio. Masinės kairiųjų demn-
stracijos reikalauja Japonijos vy-
riausybę atsistatydinti.

- Teheranas. Irano ministras
pirmininkas praneša, kad Sovietų-
Irano naftos bendrovė sudaryta 50
metų. Irano parlamente rinkimai
įvyks tuojau, kai tik pasitrauks
svetimoji kariuomenė.

- Vašingtonas. Trumanas pasku-
tinėje savo kalboje pareiškė, kad
pasaulio saugumo sumetimais Ameri-
ka pasiliksianti ginkluota. Visa
Amerikos pajėga bus panaudota Pa-
saulio taikai įgyvendinti. Be to,
jis išpėjo visus nesitikėti grei-
tos demobilizacijos. Šaukimas į ka-
riuomenę bus tęsiamas.

- Londone įvykusi maitinimo kon-
ferencija nutarė kreiptis į Argen-
tiną, kad ji Europai ir kitiems
kraštams daugiau pateiktų javų ir
mėsos gaminių. Be to, konferenci-
ja kreipėsi ir į Norvegiją, Švediją
ir Turkiją. Norvegija ir Švedija
prašomos padidinti žuvų tiekimus,
O Turkija - cukraus ir gyvulių.

- Hamburgas. Atidarius normalų
pašto susisiekimą su Vokietija, pir-
masis laiškas iš Anglijos jau gau-
tas Vokietijoje.

- Paryžius. Pirmasis laivas su
kviečiais iš Rusijos jau atvyko į
Marsaille uostą.

MARGASIS MŪSŲ GYVENIMAS

Balandžio 7 d. pirmoje Münche-
no stovykloje lankėsi Pr. Budriūno
vadovaujamas Regensburgo Lietuvių
Meno Kolektyvas ir davė du koncer-
tus. Programa išpildė vyrų ir miš-
rusis choras bei tautinių šokių
šokėjų grupė. Solistų partijose
pasirodė V. Pakarnienė ir A. Jan-
čys.